

سندھ پارٹی

درجہ سنون

سندھی

پارتیہ سنوڈاں

باب - چوٽون الف

بنیادی فرض

قلم 51A

بنیادی فرض : پارت جی هرھک ناگرک جو فرض آهي تم :

(الف) هو پارت جی سنوڈاں کي ميئندو، اُن جي قومي جهندبي، قومي ترانا، آدرشن ۽ سنستا جي عزت ڪندو.

(ب) آدرش ويچارن، جن آزاديءَ جي لِزائِيَّهَ لاءَ همتایو ۽ اُتساھه ڦوکيو، اُنهن جي سنپال ۽ پوئاري ڪندو.

(ب) پارت جي ايڪتا، اکنڊتا ۽ سمبوريتا جي رکشا ڪندو.

(پ) ديش جي حفاظت ڪندو ۽ وقت پوڻ تي ديش سيوا ۾ ٿپي پوندو.

(پ) سڀني ماڻهن ۾ هک ايڪتا جي ڀاونا پئدا ڪندو، جيڪا ڌرم، پاشا، کيترواد جي پيدا، کان پري هوندي. آهڙيون رسمون جيڪي عورت ذات خلاف هونديون، اُنهن جو بهشكار ڪندو.

(ت) پارت جي جامع سنسكريتي ۽ شاندار ورثي جي حفاظت ڪندو ۽ ملھ سماجھندو.

(ث) قدرتي ماحول جھڙوک جهندل، دنديون، نديون، جهندلي-زندگي إِنهن جو بچاءُ ڪندو ۽ سڀني پراڻين لاءَ درمندي رکندو.

(ت) وڳيانڪ درشتني، انساني ملھ، جاچ جوچ ۽ سداري جي ڀاونا کي اهميت ڏيندو.

(ث) عام ملکيت کي سلامت رکندو ۽ هنسا کان پري رهندو.

(ت) شخصي ۽ گذيل مشغوليin جي سڀني کيترن ۾ آڳتي وڏڻ جي لڳاتار ڪوشش ڪندو جئن ملڪ آڳتي وڏندو رهي ۽ ڪاميابيءَ جي اوچاين کي چھي.

(ک) ماڻ يا پيءَ يا پالڪ آهي تم اُهو ضرور ڏسي تم پنهنجي ٻار کي تعليم حاصل ڪرڻ جو موقعو ڏيندو. جنهن جي عمر چهن ۽ چوڏهن سالن وچير هجي.

© چاپو پھریون : ۲۰۱۷ مهاراشتر راجیہ پائیہ پُستک نرمتی و آپیاسکرم سنشوون مندل، پظی - ۱۱۰۰۴
مهاراشتر راجیہ پائیہ پُستک نرمتی و آپیاس کرم سنشوون مندل، وٹ هن ڪتاب جا سڀ حق
واسطا محفوظ آهن. هن ڪتاب جو ڪوبه تکر ڈائئریڪٹر، مهاراشتر راجیہ پائیہ پُستک مندل
جي لکيل إجازت کان سواء کڻي نتو سَّهنجي.

سداريل چاپو : 2021

سنڌي پاشا سمتني ۽
آپیاس گٽ سمتني :

دٽر دٽال 'آشا' سڀاپتي

شري اشوك ڪملاڊس مكتا ميمبر

شريمتني ميران مهييش گدواڻي ميمبر

شري وجيه راجڪمار منگلاڻي ميمبر

شري گووردن شرما 'گهايل' ميمبر

شريمتني راجيشري جينانند ٿيڪچند ڻي ميمبر

شريمتني ڪاچل آليل رامچند ڻي ميمبر

سنیوجڪ : شريمتني ڪيتکي جاني
(إنچارج وشیش آڈڪاری سنڌي)

سنیوجڪ سهایه :

شريمتني گينا گطیش ٺاڪر

(ڪاپي رائیتر، سنڌي)

ٿائیپ سیتنگ :

ڪرشننا إنترپرائيز، ڪئمپ، پوني

آئینا ماڪيچا، جانکي موتو ڦاڻي M: 3131773289

ڪماري سوپنالي وجيه ڪمار اپاڌي

چترڪار

نرمتي :

شري سچيٽانند آقڙي (مکيه نرمتي آفيسر)

شري سنديپ آجٽانوڪر (نرمتي آڈڪاري)

پرڪاشڪ :

شري وويڪ اُتم گوساوي،

پائیه پُستک نرمتي مندل،

پرياديوي، ممبئي - ۲۵.

ڪاغذ :

٧٠ جي. ايس. ايم. ڪريمر ٩٩

پرنٽنگ آرڊر :

N/PB/2021-22/Q ty.

چاپبندڙ :

M/s

سرکاري فيصلو نمبر: اپیاس ۲۱۱۶ (پر. کر ۱۶ / ۱۴۳) ایس. جی. ۱۴. تاریخ ۱۶.۰۴.۲۵ موجب استاپت کیل
کو آدرینتینگ کامیتی جي تا. ۱۷.۰۳. جي میتنگ ہر هي درسي کتاب طيء کرڻ لاءِ مختصر منظوري ڏني ويئي.

سندو پارتی

درجو ستون

سندپ

۲۰۱۷

مهاراشتر راجیه پانیہ پستک نرمتي و
اپیاس کرم سنشودن مندل، پٹی۔

پنهنجي سمارت ٺون ۽ DIKSHA APP ذريعي درسي کتاب جي پھرین
صفحي واري Q.R. Code ذريعي Digital درسي کتاب ۽ هر هڪ سبق ۾ آيل
Q.R. Code ذريعي ان سبق بابت پڙهڻ / پڙهائڻ لاءِ کارائينيون لنڪس
ملنديون.

پارت جو سنودان

دیباچو

اسین پارت جا لوک، پارت کي هُك مکمل طور
خودمختیار سماجوادی سرو ڈرم ۽ سم - پاؤ وارو
لوکشاھی گٹرا جیه بٹائڻ لاءِ گنپیرتا سان فيصلو
کري ۽ انهيءَ جي سپني ناگرڪن کي :

سماجک آرٿڪ ۽ راچنيتک نياءُ، ويچار، اظهار،
وشواس، شردا ۽ اپاسنا جي آزادي؛ درجي ۽ موقعي
جي سمافتا؛ خاطري ۽ سان حاصل ڪرائڻ ۽ انهن
سپني ۾ شخصي سؤمان ۽ راشتر جي اينکتا توڙي
اکنڊتا جي خاطري ڏيندر ڀائیچارو وڌائڻ لاءِ .

اسان جي هن سنودان سڀا ۾ اج تاريخت چوپنهين
نومبر ۱۹۴۹ جي ڏينهن، هن ذريعي هي ۽ سنودان
سوپدار ڪري، ان کي قانون جي روپ ۾ پاڻ کي
ارپڻ ڪريون ٿا.

راشتہ گیت

جَنَّ گَلَّ مَنَ آَدِيَنَا يَكَ جَيَهَ هِيٰ،
پَارَتَ پَيَّاْيِهَ وَذَا تَا
پِنْجَابَ، سِنْدَ، گُجَرَاتَ، مَرَاثَا،
دَرَاوَرَ، اُتَکَلَ، بَنَّ،
وَنْدِيَهَ، هَمَّاچَلَ، يَمْنَا، گَنَّ،
اُچَّاچَلَ، جَلَّ ڈِنَرَنَّ،
تَوَ شُپَّ نَامِيَ جَاهَيَ،
تَوَ شُپَّ آشِيسَ مَاهَيَ،
گَاهِيَ تَوَ جَيَهَ - گَاتَا،
جَنَّ گَلَّ - مَنَگَلَ دَايَهَ كَ جَيَهَ هِيٰ،
پَارَتَ پَيَّاْيِهَ وَذَا تَا،
جَيَهَ هِيٰ، جَيَهَ هِيٰ، جَيَهَ هِيٰ،
جَيَهَ جَيَهَ جَيَهَ جَيَهَ هِيٰ،

پر تکیا

پَارَتَ مَنْهَنْجَوَ دِيشَ آهِيٰ. سَپَّ
پَارَتَواَسِيَ مَنْهَنْجَاَ پَائَرَ ۽ پِينَرَ آهِن.

مَونَکِيَ پِنْهَنْجِيَ دِيشَ لَاءِ پِيارَ آهِيٰ ۽
مَونَکِيَ انَّ جِيَ شَانَدَارَ ۽ طَرَحَ طَرَحَ جِيَ
وَرَثِيَ تِيَ گُورَوَ آهِيٰ. مَانَ سَداَئِينَ انَّ جِيَ
لَائِقَ ٿِيَطَ جَوَ جَتنَ ڪَندَوَ رَهَنَدَسَ.

مَانَ پِنْهَنْجَنَ مَتنَ مَائَنَ، أَسْتَادَنَ ۽
سَپِنِيَ بَزَرَگَنَ جَوَ سَنَمَانَ ڪَندَسَ ۽ هَرَ
ڪَنَهَنَ سَانَ فَضَيلَتَ پِيرَيوَ وَرَتَاءُ ڪَندَسَ .

مَانَ پِرَتَكَيَا ٿَوَ ڪَريَانَ تَهَ مَانَ
پِنْهَنْجِيَ دِيشَ ۽ دِيشَواَسِينَ سَانَ سَچَوَ ٿِيَ
رَهَنَدَسَ. انَّهَنَ جِيَ ڪَليَاطَ ۽ آسَودَگِيَ ۽
۾ ئِيَ مَنْهَنْجَوَ سَكَ سَماَيِلَ آهِيٰ .

پرستاونا

پیارا شاگرد دوستو

توهان سیني جو درجي ستين ۽ سواگت آهي. هن کان اڳه واري درجي ۽ به توهان سندو پارتی ڪتاب پڙھيو آهي. درجي ستين جو هي درسي ڪتاب اوهانجي هتن ۽ ڏيندي اسان کي بيڪد خوشي ٿي رهي آهي.

دوستو سندی ٻولي سني نموني ڳالهائڻ بولهائڻ اچڻ لاء اوهانجو لفظن جو خزانو چڱو هجي. ان لاء هن درسي ڪتاب جون آڪاڻيون، گفتگو، سبق - ڪوتائون گيت پڙهي نوان نوان لفظن، اصطلاح، چوڻيون سڪڻ لاء ملنديون. اسان کي ائين ٿو لڳي ته هي ڪتاب پڙهي توهانجو ماتر ڀاشا لاء پيار وڌي.

توهانکي وڌي ان لاء درسي ڪتاب ۽ لفظن جي راند، ڳجھارت، ماڻ ۽ پڙهو. پاڻ ڪريان. پاڻ سکان، چتر جاچيو، ٻڌائيو، جملا بدلائي لکو. اهڙي نموني جو انيڪ مشغوليون ڏنيون آهن. ساڳي نموني وياڪرڻ جا الڳه روب سؤلي نموني ڏنا ويا آهن. ان کان سوء نئين نموني جي بدلاڻ ڳالهائڻ ۽ لکڻ جو موقعو مليل آهي. توهان کي موبائي، ڪامپيوتر سوٽائي سان واپرائڻ اچي ٿو. هن تكنيك جو اڀاس ۽ اڀيوگه ٿي. ان نظريي سان ڪجه مشغوليون ڏنل آهي سندی ڀاشا سڪڻ وقت اُن مان ڪجهه سڪڻ. سماجڪ مسئلا سمجھڻ ۽ آهي حل ڪرڻ لاء اُن ته هجي. اهو به اهميت وارو آهي. ان نظريي سان درسي ڪتاب ۽ آيل سبق، مشغولي ۽ اڀاس جو ويچار ڪريو.

هي درسي ڪتاب توهان کي وڌيو چا، اهو اسان کي ٻڌائيندا. توهان سيني کي شڀ ڪامنائون.

(داڪٽر سُنیل مِری)

سنچالك

پڻي:

مهاراشتر راجيه پائيه پُستڪ نرمتي وَ
آڀاسڪرم سنشودن مندل، پڻي.

تاریخ ٢٨ مارچ ٢٠١٧، چیتی چند

پارتیه سوریه: ٧ چیت ١٩٣٩

درجو ستون سندی

علمی حاصلات	سکٹ سیکارٹھ جی پرکریا
سکندڑ :	سکندڙن کی بن یا گروپس / آکیلی ہر وجه ڏنا وجہن ۽ همتایو تم...
● 07.LQ.01 گھر، پسگردائی سماج ۽ کلاس ۽ غیرروایتی ۽ روایتی نمونی الڳ وشین جي ڳ فتگو، بحث مباحثی ہر پنهنجا ویچار پختائی سان رکیتو.	● گھر، پسگردائی ہر آزمودو آیل، ڏئل گھتنائن، قصن بابت کلاس ہر بحث مباحثو ڪرائي. پنهنجا ویچار ٻڌائڻ جو موقعو ڏيو.
● 07.LQ.02 گیت، بیت، گروپ گیت لئے تال ۽ سُر ۾ ڳائی ٿو. پنهنجی ڪلپنا سان ڪنهن وشیه تي ڪویتا، مضمون خط، آڪاڻي پنهنجن لفظن ہر لکي ٿو.	● اخبارون، مخزن، ۽ بیا ساهنیه جا ڪتاب پڙھن لاءِ اُتساهم جا ڳايو، ۽ پڙھيل ڳالھین جھڙوک راندین، میلن ۽ منورنگن، وگیان بابت ٻڌائڻ لاءِ همتایو.
● 07.LQ.03 ساهنیه جا جدا جدا روپ پڙھي اُنکي سمجھي اُن سان پنهنجا آزمودا، ویچار پنهنجن لفظن ہر ٻڌائي ٿو.	● گیت بیت سُرتال سان ٻڌائڻ لاءِ پاڻ ڳائی يا سڀ. دي دواران ٻڌڻ جو موقعو ميسر ڪري ڏيو ۽ کين ڪو وشیه ڏيئي نندا گيت، ڪویتاون پنهنجي ڪلپنا سان ٺاهي ٻڌائڻ لاءِ چئو.
● 07.LQ.04 درسي ڪتاب يا بیا ساهنیه جا ڪتاب، اخبارون پڙھن وقت ايندڙ نون لفظن / ڏکين لفظن کي سمجھن لاءِ دڪشنري ۽ جون استعمال ڪريتو. اهي نوان لفظ پنهنجي روزمره جي ڳالھائڻ ہر حالتن موجب ٺهڪندڙ نموني ڪتب آڻي ٿو.	● ناتڪ ہر الڳ ڪردار ڏيئي آدڪاري ڪري ناتڪ پيش ڪرڻ جو موقعو ڏيو.
● 07.LQ.05 الڳ الڳ مشغولين، چتاييٽين جھڙوک پاشا جي راندین، گيت، بیت ٻڌائڻ، گفتگو، ناتڪن، مضمون لکڻ، تقريرون وغيره ہر چاهه سان بهرو وٺي ٿو.	● ڪو وشیه ڏيئي اُن تي خط، نندا مضمون آڪاڻي، پنهنجا ویچار ٻڌائڻ يا لکڻ لاءِ ڏيو.
● 07.LQ.06 الڳ الڳ ليڪن ہر پاشا جون چوڻيون ۽ اصطلاح سمجھي ڪم آڻي بولي ۽ جي سونهن وڌائي ٿو.	● ڪنهن ڳالھ جي شروعات ڪري، يا ڪي ڪردار ڏيئي آڪاڻي، قصو، گھتنا، گفتگو لکڻ لاءِ ڏيو.
● 07.LQ.07 سماج ہر گھتجندڙ، ٿيندڙ واقعن، قصن مسئلن کان واقف رهيتو اُن لاءِ پنهنجا را یا ڏئي ٿو.	● ٻڌل، پڙھيل لفظن کي سمجھن لاءِ دڪشنري جو اپيوگ ڪرڻ لاءِ همتایو. اهي لفظ روز مره جي ڳالھائڻ ہر ٺهڪندڙ نموني ڪتب آڻين ۾ ۾ ۾ ڦيو.
● 07.LQ.08 الڳ الڳ پاشائين کي سمجھي ٿو اُن جو وڌارو ٿئي ٿو.	● پاشا جي ليڪن کي وڌيڪ عمدو بڌائڻ لاءِ اصطلاح، چوڻيون ڪم آڻي لاءِ سُجایو.
● 07.LQ.09 ڏئل مذكور تي سوال پُچھي سگهن ٿا ۽ سوالن جا جواب ڏيئي سگهن ٿا.	● پاشا جي الڳ الڳ جيئن صفت، اسم، خمير، فعل، حرف جر، حرف جملو، ساڳي معني وارا لفظ، هم آوازي لفظ وغيره سمجھائي اپيوگ ڪرڻ لاءِ عمدا مثال ڏيو.
● 07.LQ.10 ڏئل / آڻ سڃاتل مذكور صحیح لکھي، صحیح رفتار ۽ صحیح اچار سان بيهڪن جي نشانين موجب پڙهن ٿا.	● آهڙا قصا ۽ ڪھاڻيون، آڪاڻيون پڙھن لاءِ همتایو يا ٻڌايو جنهن سان ديش پريم جي ڀاونا، فرض، ڏڻ سان فضيلت پرييو ورتاڳ، انتظام، الڳ ڀاونائين کي سمجھن وغيره جهڙا ملھ وڌي سگهن.
● 07.LQ.11 انترنيت / يوتيوب ذريعي ڪنهن به وشیه تي ڄاڻ حاصل ڪري سگھي ٿو.	● کلاس ہر درسي ڪتاب يا ٻين ڪن ڪتابن مان ڪو مذكور صحیح رفتار سان، سمجھي ڪري پڙھن جو موقعو ڏيو.
	● انترنيت / يوتيوب ذريعي ڄاڻ حاصل ڪرڻ جو موقعو ميسر ڪري ڏيو.

فهرست

نمبر	سبق جو نالو	لیکک جو نالو	صفح
۱.	پرارشنا (بیت)	گوردن شرما "گھايل"	۱
۲.	ماحول	ڈا. شیام بنیجا 'بیقرار'	۳
۳.	سچو شراذ	---	۷
۴.	گلزار ڪريون (بیت)	هوتو سندو پياسي	۱۰
۵.	ساڏو واسوائي	ڈا. ڪنيالال ليكواڻي	۱۴
۶.	ويڙ جوان (بیت)	موتيارم هيرانندائي 'موتي'	۱۷
۷.	درخواست	---	۲۰
۸.	ڪاغذ جي ڪھائي	----	۲۲
۹.	پکي (بیت)	ڈا. ديار آشا	۲۶
۱۰.	سُنيتنا جي سياڻپ	پوجا خانچندائي	۲۹
۱۱.	وَطْ قِنْ عَ بِيلا	ديپچندر تلوڪچنڊ ٻيلاڻي	۳۳